

Istanbul Üniversitesi Rektörlüğüne

Atina'da Yunan Üniversite temsilcileriyle yaptığımız temaslara ve vasıl olduğumuz kararlar hakkında hey'etimizin Elçiliğe verdiği raporun bir suretini takdim ediyorum. 20 Mayıs'ta Yunan Hariciye Nazırının şerefimize tertip ettiği ve Maarif Nazır ile Akademi Reisi, Üniversite Rektörü, Felsefe Fakültesi Dekanı ve bazı profesörlerin hazır bulunduğu ve samimi hasbehallerle vesile olan yemekte bulunduktan sonra Selânik'e hareket etmiştim. Orada Atatürk Müzesini, Selânik Üniversitesini ziyaret ve Atina'da tanıştığım bazı Tarih profesörleriyle de temas ettim. ve bilhassa Türk devrinden kalma bazı âbideleri gezerek kitabeler topladım. Kırk sene evvel elimizden çıkan ve beş asra yakın bir Osmanlı Vilâyeti olarak kalan bu şehirde Türklüğün izi ve damgası maalesef yavaş yavaş silinmektedir. Yıkık minaresi ile eski Hortaç Camii (Bugünkü Ayagorgi Kilisesi) vaad edildiği halde tekrar Camie tahvil edilmemiş, fakat, Bizans Müzesi haline getirilmek istenmiştir. Bunun avlusundaki mezar taşlarının kurtarılarak, minaresi yıktırılan ve kendisi başka bir işe tahsis edilen Yeni Camide ihdas edilecek Türk müzesinde muhafazası arzuya şayandır. Gerek bu meselelerle gerek Atatürk Müzesinin şerefimiz ve inkilabımız ile mütenasip bir şekilde açılarak inkişaf ettirilmesi vasisile Yunanistan'da vücudu elzem Kültür Ateşeliğinin meşkul olması ve Üniversitemizin de alâkasını eksik etmemesi lâzımdır. kanaatindeyim.

Garbî Trakyanın merkezi olan Gümülcünede Türk azınlığı arasında da iki gün geçirdim. Burada tarihi incelemelerde bulunduğum gibi, mevcut belli başlı iki vakıf kütüphaneyi de gördüm. ve bilhassa Celâl Bayar Lisesi, Türk azınlık mektepleri ve Türk akalliyetinin Kültür vaziyetile alâkadar oldum. Burada bizzat şahit olduğum, İskeçe, Yenice ve Dedeağaç gibi Garbî Trakya şehirlerine ait edindiğim malumata dayanarak diyebilirim ki, Yüzbün Türkün yaşadığı bu bölge ayrıca Üniversitemiz tarafından da alâka, ihtimam ve irşada muhtaçtır. Bir kısım Yunan Makamlarının bugünkü Türk - Yunan dostluğunun ruhuna maalesef uymıyacak şekilde bu Türk azınlığını iktisaden öldürmek ve Kültür bakımından da Anavatanla rabitalarını asgariye indirmek hususundaki cehit ve gayretleri, insana, sistemli ve metotlu bir hareket gibi görünmektedir. Bu itibarla, Üniversite mensuplarının münferit veya toplu bir halde sık sık bu eski Türk diyarını ziyaret etmesi, ilmi araştırmalar yapması, oradaki Türklere kuvvet ve ilham vermesi zarurîdir kanaatindeyim.

Yunanistan seyahatim hakkındaki temas ve müşahedelerimin neticesini arz ve en derin hürmetlerimin kabulünü rica ederim.

Aslegibidir

T. Gökbilgin